

Vaasan hallinto-oikeus
vaasa.hao@oikeus.fi

Asia

Valitus

Valittaja

Lupa- ja valvontavirasto
Ympäristöosasto
PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Valituksenalainen päätös

Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnan 20.1.2026 päivätty ympäristölupapäätös (Y1/20.1.2026 § 13, **Liite 1**) Maanrakennus Kylä-Kaila Oy:n ("toiminnanharjoittaja") hakemuksen (**Liite 2**) johdosta.

Valituksenalaisella päätöksellä Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunta on myöntänyt toiminnanharjoittajalle Maanrakennus Kylä-Kaila Oy:lle lupapäätöksen, joka koskee maankaatopaikkatoimintaa, jätteen välivarastointia ja pilaantumattoman maa-aineksen sekä oksien ja kantojen käsittelyä sekä kiviainesten murskausta kiinteistöillä 895-18-9908-0 ja 895-453-1-163 osoitteessa Kaatopaikantie 1, Uusikaupunki.

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella 22.1.2026. Päätöksen tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli tässä tapauksessa 29.1.2026. Näin ollen valitusaika päättyy kuulutuksessa mainitusti 3.2.2026.

Vaatimukset

Ensisijaisesti Lupa- ja valvontavirasto vaatii, että ympäristölupapäätös lainvastaisena kumotaan ja palautetaan Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Toissijaisesti Lupa- ja valvontavirasto vaatii päätöksen muuttamista siten, että luvassa myönnetty maankaatopaikka ja jätteenkäsittelytoiminta erotetaan sekä rakenteellisesti että pintavesivaikutuksiltaan jo alueella olevista muista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista.

Perustelut

Asian tausta

Valituksenalaisen ympäristölupapäätöksen mukainen maankaatopaikka sijoittuu osittain päällekkäin Uudenkaupungin kaupungin hallinnoiman suljetun ja maisemoidun Munaistenmetsän kaatopaikan kanssa kiinteistöllä 895-18-9908-0. Munaistenmetsän kaatopaikan sulkemisesta ja jälkitarkkailusta on annettu Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 14.12.2018 nro 266/2018/1 (dnro ESAVI/10391/2015, ”Muinaistenmetsän ympäristölupapäätös”).

Muinaistenmetsän ympäristölupapäätöksen mukaan Munaistenmetsän kaatopaikka on luokiteltu tavanomaisen ja pysyvän jätteen kaatopaikaksi. Jättemateriaalit ovat olleet peräisin asumisesta, kaupasta, teollisuudesta sekä rakentamisesta ja purkamisesta. Peitemaina on käytetty mm. lievästi pilaantuneita maita (öljypitoisuus on < 1 000 mg/kg) ja valimohiekkajätettä. Kaatopaikalle on loppusijoitettu myös asbestia ja sairaalajätteitä.

Kaatopaikka on otettu käyttöön vuonna 1974. Kaatopaikan täyttö lopetettiin vuoden 2007 lopulla, kun valtioneuvoston kaatopaikkapäätöksen (861/1997) määräykset kaatopaikkojen pohjan tiiveydestä kaikkien tällöin käytössä olleiden kaatopaikkojen osalta tulivat voimaan 1.11.2007.

Teknisen ja toiminnallisen kokonaisuuden arviointi

Ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan mainitussa laissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista.

YSL:n 41 §:n mukaan, jos samalla toiminta-alueella sijaitsevalla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, toimintoihin on haettava lupaa samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lupaa voidaan kuitenkin hakea erikseen, jos hakemuksen johdosta ei ole tarpeen muuttaa muita toimintoja koskevaa voimassa olevaa lupaa.

Munaistenmetsän ympäristölupapäätöksen mukaan jätetäyttöä, kaatopaikkakaasun laatua, kaatopaikkavesiä, pintavesiä, pohjavesiä ja kaatopaikan vaikutuksia alueen pinta- ja pohjavesissä on tarkkailtava niin kauan kuin se tarkkailutulosten perusteella on perusteltua, kuitenkin vähintään 30 vuotta päätöksen antopäivästä.

Muinaistenmetsän ympäristölupapäätöksen lupamääräyksessä 6 määrätään vanhalta kaatopaikka-alueelta purkautuvien pintavesien tarkkailusta muun muassa seuraavasti: Kaatopaikan suoto- ja pintavesiä tulee tarkkailla siten, että kaatopaikan vaikutukset voidaan erottaa alueella muiden syntyvien suoto- ja hulevesien vaikutuksesta.

Muinaistenmetsän ympäristölupapäätöksen mukaisesti päivitetty tarkkailusuunnitelma on 12.3.2019 toimitettu Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, josta ELY-keskus on antanut päätöksen 2.3.2020 (Dnro VARELY/1018/2015). Kaatopaikka-alueen pohjoisosassa pintarakenteiden päältä purkautuvan veden määrää ja laatua seurataan Mourunojaan laskevasta pisteestä P1, jossa on myös mittapato virtaamamittausta varten. Mittapato on mennyt epäkuuntoon ja Varsinais-Suomen ELY-keskus on 22.7.2025 antanut kehotuksen sen korjaamisesta.

Valituksenalaisessa ympäristölupapäätöksessä on myös hyväksytty vanhan kaatopaikka-alueen pintavesien purkuojan putkitus maankaatopaikan pohjoisreunaan, koska sen nykyinen reitti kulkee ko. ympäristöluvitetun ja suunnitellun maankaatopaikan alta. Tämän myötä myös vanhan kaatopaikan pintarakenteen valumavesien seurantapiste P1 mittapatoineen tuhoutuisi. Muutokset pintavesien johtamisessa valituksenalaisen päätöksen mukaisesti johtaisi siihen, että eri päästölähteiden pintavesivaikutusten arviointi olisi mahdotonta ja niin ikään olemassa olevan vanhan kaatopaikan ympäristöluvan mukaisten tarkkailumääräysten noudattaminen ei olisi mahdollista.

Vanhan kaatopaikan pintarakenteesta purkautuvan veden tarkkailupisteen P1 vesi johdetaan tällä hetkellä kaatopaikan länsipuolella sijaitsevaan Mourunojaan. Mikäli nyt myönnetyn maankaatopaikan luvan mukainen ojan putkitus toteutetaan hakemuksen mukaisesti, muutetaan samalla tarkkailtavan ojan P1 purkautumisreittiä Mourunojasta samaan pelto-ojaan, johon johdettaisiin myös maankaatopaikalta purkautuvat valumavedet (ympäristölupahakemuksen liite 4, valituksen **liite 2**).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että vanha kaatopaikka-alue ja valituksenalaisen lupapäätöksen mukainen uusi maankaatopaikka muodostavat pintavesivaikutusten myötä rakenteellisen yhteyden, joiden vaikutuksia pintavesissä ei voida tarkkailla erikseen hakemuksessa esitetyllä tavalla. Näin ollen Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei myöskään voisi myöntää ympäristölupaa maankaatopaikalle, vaan toimivalta asiassa olisi valtion lupaviranomaisella. Myös vanhan Munaistenmetsän kaatopaikan ympäristölupaan ja tarkkailusuunnitelmaan tulisi tehdä muutoksia pintavesien sekä kaatopaikan rakenteiden tarkkailun osalta, mikäli maankaatopaikka rakennettaisiin nyt myönnetyn lupapäätöksen mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hakemuksen mukaisessa toiminnassa olisi kyseessä vanhan kaatopaikan ympäristöluvan olennaisesta muuttamisesta YSL:n 29 §:n mukaisesti. Samalla todetaan, että maankaatopaikan perustamista vanhan kaatopaikan pintarakenteiden päälle ei voitaisi myöntää hakemuksessa esitetyllä tavalla, jota on käsitelty seuraavassa kappaleessa.

Hakemuksen puutteet sijoituspaikan arvioinnissa

Jätelain (646/2011) 13 §:n 2 momentin mukaisesti jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan.

YSL:n 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista ja muista merkityksellisistä seikoista.

YSL:n 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristölupahakemukseen on liitetty lausunto stabiliteetista uudelle läjitysalueelle (ympäristölupahakemuksen liite 6, valituksen **liite 2**). Lausunnon leikkauskuvissa on esitetty maankaatopaikan tukeutuvan suoraan vanhan jätetäytön ja siten kaatopaikan pintarakenteen alaluiskaan. Kaatopaikan monikerroksisen pintarakenteen tehtävä on estää sade- ja pintavaluntavesien imeytyminen jätetäyttöön sekä siitä seuraavan kuormitteisen suotoveden muodostuminen ja haitta-aineiden kulkeutuminen ympäristöön. Tiiviin pintarakenteen avulla tehostetaan kaasun talteenottoa ja vähennetään kaatopaikan haju-, pöly-, lintu- ja maisemahaittaa (Ympäristöopas 36, Kaatopaikan tiivistysrakenteet).

Kaatopaikkojen käytöstä poistamista ja jälkihoitoa koskevassa ohjeessa (Ympäristöhallinnon ohjeita I | 2008, Suomen ympäristökeskus, Helsinki 2008) on esitetty linjauksia siitä mitä toimintoja, ja millä reunaehdoilla niitä voidaan sijoittaa suljetun kaatopaikan päälle. Ohjeen mukaan lopettaneille kaatopaikka-alueille voidaan sijoittaa esim. erilaisia jätehuollon palveluita, kun huolehditaan siitä, että jätetäytön rakenteellinen kantavuus riittää eikä toiminnalla vaaranneta rinteiden pysyvyyttä. Suunnittelussa on aina otettava huomioon mm. jätepenkereiden painuminen, niiden rakenteellinen kantavuus, kaasunhallinta ja perustusten korrosio. Jätetäytön päälle ei tule rakentaa rakennuksia tai rakenteita, koska kunnostettuihinkin jätepenkereisiin liittyy vielä toistaiseksi tunnistamattomia haittatekijöitä. Jatkokäytöllä ei saa vaarantaa kaatopaikan päälle rakennetuilla pintarakenteilla saavutettuja ympäristönsuojelutavoitteita.

Ilman tarkempaa selvitystä vanhan Muinaistenmetsän kaatopaikan rakenteiden kunnosta ja kestävydestä uutta ko. maankaatopaikkaa ei tule sijoittaa vanhan kaatopaikan pintarakenteen päälle, jossa se voi aiheuttaa epätasaisia painumia ja pintarakenteen rikkoutumisen. Vanhat yhdyskunta- ja rakennusjätteen kaatopaikat jo itsessään painuvat orgaanisen aineksen hajoamisen myötä ja soveltuvat huonosti rakennusaluksiksi. Tämän lisäksi kaatopaikan länsireunan ja Mourunojan välisen metsäalueen pohjasuhteita ja soveltuvuutta maankaatopaikalle on hakemuksen mukaan selvitetty vain karttatarkastelun perusteella, eikä asianmukaisin pohjatutkimuksin.

Uudenkaupungin kaupungin 14.8.2025 päivytyssä vastauksessa (**liite 3**) Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kuulemiseen todetaan myös, että varsinaisen kaatopaikan ulkopuolella on havaittu jätetäyttöä. Ympäristölupapäätöksen mukaan maankaatopaikalle rakennetaan laskeutusallas. Koska lupa-alue sijoittuu kokonaisuudessaan suljetun kaatopaikan välittömään läheisyyteen ja jätetäyttöä voi olla myös vanhan kaatopaikan ulkopuolella, on mahdollista, että laskeutusallas kaivetaan jätetäyttöön ja maankaatopaikan alle voi jäädä jätetäyttöä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei tätä voida poissulkea ilman tarkempia tutkimuksia eikä lupaa voida myöntää ilman riittäviä selvityksiä.

Yhteenveto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että uudelle maankaatopaikkatoiminnalle myönnetty ympäristölupapäätös perustuu riittämättömiin selvityksiin. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan asiassa ei ole arvioitu toiminnan ympäristövaikutuksia kokonaisuutena siten, että ympäristölupaharkinnassa olisi huomioitu samalle kiinteistölle sijoitettu vanha suljettu ja maisemoitu Munaistenmetsän kaatopaikka.

Toiminnan ei siten esitetyillä tiedoilla voida katsoa riittävästi täyttävän ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimuksia.

Edellä todettu huomioon ottaen Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnan myöntämä ympäristölupapäätös on lainvastainen, ja se tulee sellaisena kokonaisuudessaan kumota ja palauttaa Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että asian udelleen käsittely edellyttää hakemuksen muuttamista edellä kuvatuin tavoin siten, että ympäristölupahakemuksen mukainen maankaatopaikka ja jätteenkäsittelytoiminta erotetaan sekä rakenteellisesti että pintavesivaikutuksiltaan jo alueella olevista muista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista.

Mikäli hallinto-oikeus katsoo, ettei ympäristölupapäätöstä ole tarpeen kokonaisuudessaan kumota ja asiaa käsitellä uudelleen, vaatii Lupa- ja valvontavirasto päätöksen muuttamista siten, että luvassa myönnetty maankaatopaikka ja jätteenkäsittelytoiminta erotetaan sekä rakenteellisesti että pintavesivaikutuksiltaan jo alueella olevista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista.

Asiakirjan hyväksyntä

Asian on esitellyt ympäristölakimies Johanna Hassel ja ratkaissut yksikön päällikkö Mikko Kantokari.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Liitteet

- 1) Valituksenalainen ympäristölupapäätös, Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunta, Y1/20.1.2026 § 13
- 2) Maankaatopaikan ympäristölupahakemus Maanrakennus Kylä-Kaila Oy, 28.11.2025 liitteineen
- 3) Varsinais-Suomen ELY-keskukselle toimitettu vastaus kuulemiseen koskien Uudenkaupungin Munaistenmetsän suljetun kaatopaikan ympäristötarkkailua ja neuvottelupyyntö (14.8.2025, dnro VARELY/1884/2017)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihe: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/41342/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/41342/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hassel Johanna 25.02.2026 13:48

Ratkaisija Kantokari Mikko 25.02.2026 14:04